ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος 15

Εισαγωγή 25

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΥΠΑΚΟΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ 43

Κεφάλαιο Ι: Η πολιτική ανυπακοή στην αρχαιότητα 45

1. Η πολιτική ανυπακοή στην ελληνική σκέψη 46

α. Η αντίσταση και η ανυπακοή στα ομηρικά ποιήματα 46
β. Η αντίσταση και η ανυπακοή στην τραγική ποίηση 51
γ. Η εμφάνιση του νόμου 54
δ. Η τυραννία 66

2. Η πολιτική ανυπακοή στο ρωμαϊκό δίκαιο 73

3. Η πολιτική ανυπακοή στη χριστιανική διδασκαλία 79

Κεφάλαιο ΙΙ: Το δικαίωμα αντίστασης κατά της αρχής στον Μεσαίωνα και στην Αναγέννηση 101

1. Φεουδαρχικά καθεστώτα και απόγειο της θεωρίας περί ανυπακοής 103

α. Η επίδραση των εννοιών του «συμβολαίου» και της «κοινωνικής σύμβασης» 108
β. Η επιρροή της Εκκλησίας 112
γ. Η σύγκρουση μεταξύ κοσμικής και πνευματικής εξουσίας . . 118

δ. Ο Θωμάς Ακινάτης και η επανασύνδεση με την αριστοτελική παράδοση 123
ε. Η κληρονομιά του θωμισμού 132

2. Το απολυταρχικό Κράτος και η κρίση των θεωριών περί ανυπακοής 135

α. Οι μοναρχομάχοι και η προ-διαμαρτυρική περίοδος 136
β. Ο ανερχόμενος προτεσταντισμός 141
γ. Η απολυτοποίηση της έννοιας του κράτους 146

3. Η αντιπροσωπευτική δημοκρατία και η παρακμή των θεωριών περί ανυπακοής 154

α. Ο ανερχόμενος φιλελευθερισμός 155
β. Οι μεγάλες αστικές επαναστάσεις και το δικαίωμα αντίστασης 160
γ. Ο θριαμβεύων φιλελευθερισμός 164

Κεφάλαιο ΙΙΙ: Η νομιμοποιημένη αντίσταση στη σύγχρονη εποχή . . 193

1. Κράτος δικαίου και δικαίωμα αντίστασης 197
2. Η αντίσταση κατά του ολοκληρωτισμού 204
3. Η παγκοσμιοποίηση και οι εχθροί της 215

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΥΠΑΚΟΗ ΣΤΗ ΘΕΣΜΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ 239

Κεφάλαιο Ι: Το υποκείμενο του δικαιώματος αντίστασης 247

1. Οι δημόσιοι λειτουργοί 249
2. Οι μεμονωμένοι πολίτες 257
3. Ο οργανωμένος λαός 263

α. Η ρευστότητα της έννοιας του «λαού» 264
β. Τα δεδομένα μιας νέας λαϊκής συναίνεσης 269

Κεφάλαιο ΙΙ: Αντικείμενο και περιεχόμενο του δικαιώματος αντίστασης 283

1. Η ρήξη της νομιμότητας 284

α. Η ρήξη της συνταγματικής νομιμότητας 285
β. Η ρήξη της κοινής νομιμότητας 289

2. Η νέα νομιμότητα 292

3. Η φύση του δικαιώματος αντίστασης 301

Κεφάλαιο ΙΙΙ: Η πρακτική εφαρμογή του δικαιώματος αντίστασης . . 319

1. Η απουσία κυρώσεων 320

2. Οι καινοφανείς υλικές συνθήκες 331

α. Η κρίση διακυβέρνησης 332
β. Η συμμετοχική δημοκρατία 339

3. Στοιχεία θεωρητικής επαναθεμελίωσης 349

α. Οι προκαταρκτικές ρήτρες 350
β. Δίκαιο και δικαιοσύνη 358
γ. Ορθολογική διαδικασία και διαλογικός ορθολογισμός 373

Επίλογος 407

Συντμήσεις 435

Βιβλιογραφία 439

Ευρετήριο 475